

eglutė

JUNE
1989 ^{24r.}
BIRŽELIS

eglutė ▲▲▲▲

BIRŽELIS
1989
JUNE

TURINYS

- 3 SPINDULIAI, A. Abromaitienė
- 4 ARAS STOVYKLOJE, Danutė ir Onutė
- 9 VINCUKO TEISMAS, A. Radžius
- 20 PROTO MANKŠTA
- 23 RAŠOM IR PIEŠIAM
- 20 VANDENYNŲ PASLAPTYS, O.M.

PIEŠINIAI

Viršelis — J. Paukštienės

Vinjetės — Z. Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

Eglė — 3

A. Muliolytė — 4

P. Banevičius — 5, 6, 7, 8

A. Sruoginienė — 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18

A. Trinkūnas — 9

D. Kizlauskienė — 12, 19

Z. Sodeikienė — 14

A. Sutkuvienė — 28

M.M. — 30, 31, 32

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių ir piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$10.00; vieno numerio kaina — \$1.00.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260. Yearly subscription—\$10.00; single copy—\$1.00. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

SPINDULIAI

Ada Abromaitienė

Kai ant smėlio aš guliu,
Šimtas saulės spindulių
Žaidžia, žaidžia su manim —
Nors į delną juos paimk!

Nugara jau dega, kaista. . .
— Ei, pakelkite, draugai!
Nuo saulutės spindulių
Pajudėt nebegaliu!

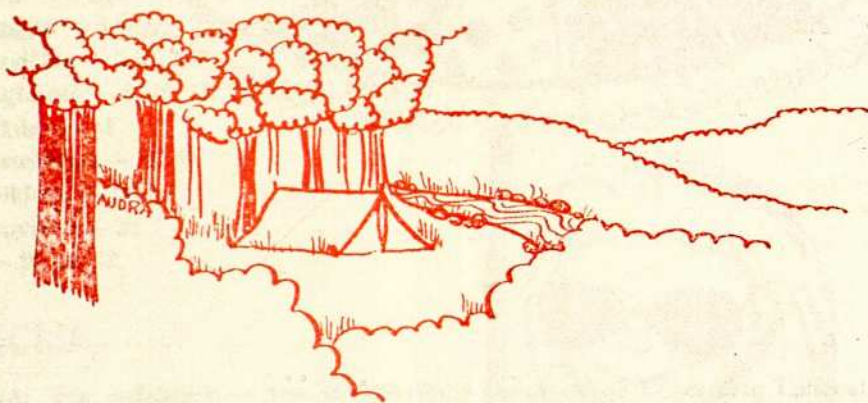

PASAKŲ pėdsakais

ARAS STOVYKLOJE

Danutė ir Onutė

Šią vasarą Aras važiuoja į stovyklą. Jo vyresnysis brolis jau seniai stovyklauja. Arui bus pirmas sykis. Jis truputį bijo, bet labai nori stovyklauti.

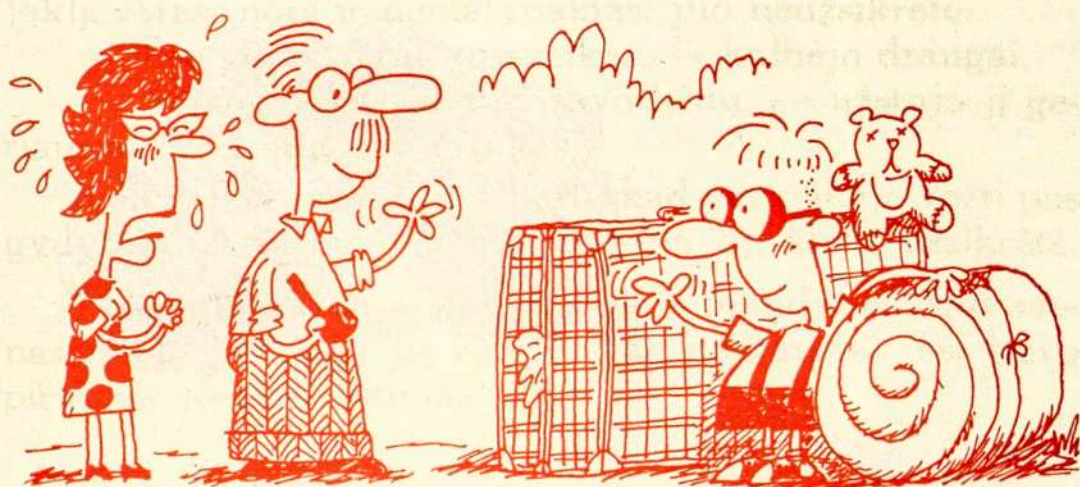

Aro pilnas vardas yra Arūnas — bet Aras jam geriau skamba. Jis visiems sako:

— Prašau mane vadinti Aru.

Aras nešioja akinius, nes silpnai mato. Akių daktaras patikrino jo akis, kai jis buvo dar labai mažas. Daktaras sakė, kad Arui reikia akinių. Ir stovykloje Arui reikia nešioti akinius. Visą laiką!

Vieną rytą labai anksti tėveliai nuveža abu berniukus į stovyklą. Mama abu pabučiuoja ir palieka. Kiekvienas turi savo lagaminą ir miegmaišį. Aras pirmą sykį miegos palapinėje.

— Kaip čia bus smagu, — sako Aras, pamatęs gražią stovyklavietę. Ji yra aikštėje, o aplinkui — miškas.

Miško keliai, takeliai ir visos įdomybės Arui labai rūpi. Jis nori žinoti, kur sirpsta uogos, kur dygsta grybai, kur skruzdėlynai. Nors jis silpnai mato, bet gerai girdi. Arui patinka vėjo ošimas medžiuose, paukščių čiulbėjimas, bičių dūzgimas. Naktį jis mėgsta klausytis, kaip lietus mažom kojytėm šokinėja palapinės šonais.

Ir žmones Aras pažįsta iš balso, iš jų žingsnių garso. Jis žino, kas praeina pro palapinę. Jis girdi garsus, kurių kiti visai neklauso.

Stovykloje kiekviena diena pilna įvairiausių užsiėmimų. Sportas Arui nesiseka. Meno darbeliai jam patinka. Mėgsta jis ir įvairius pratimus, kur reikia kokių uždavinių išspręsti.

Vieną vakarą stovykloje buvo paskelbtos varžybos. Buvo grojama juostelė su įvairių paukščių, gyvulių ir vabzdžių garsais. Reikėjo atspėti, kas tuos garsus daro. Už tai buvo duodami taškai. Aras beveik visus garsus teisingai atpažino. Jis laimėjo daugiausia taškų.

— Tu laimėjai, nes tavo ausys tokios didelės, — juokėsi Aro draugai. Ir jis juokėsi, nes žinojo, kad jie pripažįsta jo sugebėjimą. Arui buvo smagu būti priimtam į jų būrį.

Miškas, kuriame stovyklautojai iškylaudavo, kai kuriose vietose buvo apaugęs nuodingais vijokliais.

— Štai kaip atrodo vadinamas "poison ivy", — mokė vaikus vadovas. — Saugokitės trijų blizgančių lapelių. Jei kas užsikrės, pradės labai niežėti. Tuoju eikite pas stovyklos slaugę.

Kitą dieną visi išsirusę iškylauti — patyrimo daugiau gauti. Buvo šilta, maloni diena. Vadovas liepė rinkti įvairius laukinius augalus. O paskui žadėjo apie juos šį tą pamokyti. Iškyla buvo labai smagi. Bet grįžus, daug kam ėmė niežėti kojos ir rankos. Berniukai bėgo pas slaugę, kuri patepė vaistais. Mat, jie buvo palietę nuodingąjį vijoklį. Aras, nors ir nematydamas, juo neužsikrėtė.

— Tau gerai, Arai, tu sveikas, — kalbėjo draugai.

— Nepavydėkit, jis turi savo bėdų, — užstojo jį geriausias jo draugas Petriukas.

Keli vaikai buvo taip išberti, kad net reikėjo vežti pas gydytoją. Arui buvo liūdna ir gaila tų, kurie užsikrėtė.

Po pietų, kai visa stovykla išėjo maudytis, Aras vienas nuėjo į mišką. Jis žinojo, kad uždrausta. Tai buvo pirmasis jo nusikaltimas.

Miške Aras ėjo, ėjo ir paklydo. Atsisėdo po krūmu ir galvojo, kas daryti. Jam taip besėdint, išgirdo kažką šūkaujant.

— Arai, Arai, kur tu?

Aras pažino savo brolio Jono balsą.

— Aš čia, — jis atsiliepė.

Kai Jonas jį atrado purviną, šakų subraižytu veidu ir rankomis, paklausė:

— Kodėl tu pabėgai, Arai? Žinai, kad negalima išeiti iš stovyklos ribų. Miškas yra labai klaidus.

— Aš. . . aš norėjau užsikrėsti nuodingu vijokliu, — nusiminęs pasakė Aras. — Aš nenoriu būti kitoks.

— Tai kvaila! Džiaukis, kad neužsikrėtei.

— Kad kiti berniukai man sako: kokia tavo oda, kad tau nuodingi vijokliai nekenkia? Tikriausiai tu nenormalus. . . Aš noriu būti normalus! — kūkčiojo Aras.

— Tu esi normalus, — ramino jį Jonas. — Yra žmonių, kurie turi imunitetą nuodingam vijokliui.

Jonas parvedė Arą į stovyklavietę ir pristatė slaugei. Ši apvalė subraižytas rankas ir veidą, paskui pristatė jį slaugyti ligonius. Tiems, kurie buvo sunkiai užsikrėtę "poison ivy" Aras atnešė gerti, juos palinksmino.

Dvi savaitės prabėgo labai greitai. Atsisveikindami Aras ir jo draugai linkėjo vienas kitam:

— Iki pasimatymo kitais metais!

VINCUKO TEISMAS

Aleksandras Radžius

Seniai, labai seniai, prieš 50 metų, gyveno Lietuvoj
berniukas, vardu Vincukas. Kartą jis priėjo prie avilių,
ir įkando bitė tiesiai jam į kaktą.

Skaudėjo. Baisiai skaudėjo. Net guzas kaktoje ištino.
Verkė jis gaudžiai. Mama gydė iššokusį guzą. Ramino
Vincuką, mokė daugiau neiti arti avilių.

— Aš visas bites ir vabalus išmušiu, — tarė ašarodamas Vincukas.

O kai jam kakta išgijo, atsigulė Vincukas pievoje ir žiūri, kaip debesys padangėje plaukia. Staiga prazvimbė pro nosį kažkoks vabzdys. Apsisuko Vincukas ir ieško, kur jis bus nutūpęs.

Išžiūrėjęs pamatė žolėse visokių gyvūnėlių: žiogų, Dievo karvyčių, kirminėlių ir kitokių vabalėlių. Vieni šokinėjo, kiti ropinėjo, tretė šliaužiojo pilvukais. Pradėjo Vincukas gaudyti juos, mušti ir žudyti. Darbavosi smarkiai, kol mama pašaukė vakarienės.

Ir kitą dieną jis žudė vabalėlius. Ir taip kasdien. O tų vabalėlių vis buvo ir buvo. . .

Vieną rytmetį pamatė Vincukas ant pienės lapelio bestovintį lyg žiogą ne žiogą, kažkokį keistą padarėlį. Jau norėjo griebti, bet susilaikė. Jis pamatė, kad tas padarėlis buvo visai ne žiogas, o mažas mažas žmogutis, visas žaliai apsirengęs.

Iš jo kepurėlės kyšojo graži raudona plunksnelė. Viena ranka jis buvo atsirėmęs į pienės stiebą, o kitoje laikė gražiai išpjaustinėtą lazdelę.

— Tai tu nykštukas esi? Ne vabalas? — paklausė Vincukas.

— Mano vardas yra Žirnaitis, o tu vadinies Vincuku.

— Iš kur tu žinai mano vardą?

— Mes, pievos žmogučiai, viską žinom, kas žemėje darosi. Žinom kokie žmonės aplink mus gyvena, kurie yra geri ir kurie blogi. Tu, Vincuk, esi blogas, nes žudai mūsų draugus vabalėlius. Už tai būsi nubaustas.

Žirnaitis pakėlė savo lazdelę. Ji ėmė ilgėti, ilgėti ir pasidarė tokia ilga, kad pasiekė Vincuką. Žirnaitis švelniai palietė lazdele Vincuko petį, ir lazdelė vėl sutrumpėjo.

Vincukui pradėjo rodytis keisti dalykai. Patsai Žirnaitis ir visos žolės aplink ėmė didėti, augti. Netrukus Žirnaitis pasidarė tokio pat didumo, kaip ir Vincukas, o žolės atrodė kaip didelis miškas. Pro jas nematė jis nė savo namų.

— Kas čia pasidarė, kad tu dabar toks didelis, Žirnaiti?

— Ne aš didelis, o tu mažas. Savo lazdele tave paverčiau tokiu mažyčiu, kaip ir aš ir kaip visi kiti vabalai, kuriuos tu žudei, — paašškino Žirnaitis.

Išsigando Vincukas. Kas dabar bus? Ir ašaros kaip pupos per žandus pradėjo byrėti.

Bet Žirnaitis nekreipė dėmesio į Vincuko ašaras. Jis tik sušvilpė sidabriniu švilpuku, ir tuoju atbėgo trys kareiviai, ginkluoti kardais. Vienas iš jų buvo vadas. Sustojo kareiviai ramiai ir atidavė pagarbą Žirnaičiui. Jų vadas, išėjęs į priekį, aiškiai ir garsiai atraportavo:

— Jūsų Didenybe, kapitonas Žieduolis ir kareiviai Šakninis ir Puplaiškis prisi-
statome vykdyti įsakymų!

— Suimkite šį nusikaltė-
lį ir nuveskite į teismą, — į-
sakė karalius Žirnaitis.

Kareiviai vedė Vincuką
tolyn, vingiuodami tarp siū-
buojančių žolių, tartum
aukštų girios medžių. Paga-
liau priėjo didžiulį varna-
lėšo krūmą. Prie jo šaknų
buvo anga, vedanti gilyn į
požemį. Toji anga buvo už-
verta didelėmis sunkiomis
durimis.

Kapitonas sudavė kardo
rankena į duris tris kartus,
ir jos atsidarė. Už jų buvo
erdvus kambarys ir vėl di-
delės durys. Už jų matėsi vėl
kambarys ir trečios durys.

Kai paskutinės durys atsidarė, Vincukas su kareiviais pa-
teko į plačią gražią gatvę. Abiejose pusėse stovėjo puoš-
nūs namai. Vaikščiojo pievos žmogučiai, šnekučiavosi
tarpusavy. Apsirengę jie buvo spalvotais drabužėliais ir
atrodė, kaip judančios gėlės. Buvo šviesu, kaip dieną.

Vincukas paklausė kapitono:

— Juk čia požemio miestas, ar ne?

— Taip, čia požemis, — trumpai atsakė kapitonas.

— Tai kodėl taip šviesu?

— Pažiūrėk aukštyn ir pamatysi. Požemio lubose įtaisytas didelis lęšis, — aiškino kapitonas.

Užvertęs galvą, Vincukas tikrai pamatė apvalią, šviesią angą, kuri atrodė kaip saulė.

— Ar tas lęšis toks, kokį turi mano tėčio teleskopas?

— Ne, truputį kitoks. Bet jis pagauna saulės spindulius ir jais apšviečia mūsų miestą.

Kapitonas Žieduolis sustojo prie didelio pastato.

— Eisime čia, — tarė, — čia teismo rūmai.

Lipo laiptais aukštyn ir įėjo į vieną salę, kurioje kabėjo didelis kryžius, o žemiau karaliaus Žirnaičio portretas. Pasodino Vincuką į kaltinamųjų suolą. Jam iš abiejų pusių susėdo atlydėję kareiviai Šakninis ir Puplaiškis.

Netrukus salėn pradėjo rinktis pievos žmogučiai. Žiūrėjo jie į Vincuką išplėstomis akytėmis. Kai kurie prieidavo prie jo arčiau, liedsdavo švarkelį, klausdavo, kuo jis vardu.

— Vincukas? Chi, chi, chi, — kartojo žmogučiai jo vardą ir kikeną. Salėje žmogučiai šnekučiavosi. Vincukui jų kalbos atrodė kaip paukščių čiulbėjimas.

Tuo tarpu kapitonas Žieduolis garsiai sušuko:

— Prašau stoti! Teisėjas karalius Žirnaitis ateina!

Visa salė nutilo ir sustojo. Pro šonines duris įėjo karalius ir atsisėdo į teisėjo kėdę. Tada susėdo ir visi kiti.

— Vincuk, — prabilo karalius, — tu esi kaltinamas, kad žudei pievos vabalus. Ar prisipažįsti kaltu?

— Aš. . . aš. . . — mikčiojo Vincukas, — aš nekaltas. Bitė kalta. . .

— Tai reiškia, neprisipažįsti. Kaltintojau Grumsteli, prašau perskaityti kaltinamąjį aktą.

— Klausau, Jūsų Didenybe, — atsiliepė atsistojęs Grumstelis. — Kaltinamasis Vincukas yra labai negeras vaikas. Jis per tris dienas sumindė 15 skruzdėlių. . .

— Ai, ai, ai. . . — sudejavo visa salė.

— 10 Dievo karvyčių, — tęsė kaltintojas Grumstelis, — sutraiškė 20 žiogų. . .

— Oi, oi, oi. . . — vėl sušniokstė salėje žmogučiai.

— Nukankino 5 peteliškes, sumindė 8 nekaltus šimtakojus, 7 sliekus ir gėlių žieduose sutraiškė 6 bites.

— Ai, ai, ai, koks jis žiaurus! — girdėjosi balsai.

— Aš manau, kad Vincukas yra kaltas. Jis vertas didelės bausmės, — baigė savo kalbą kaltintojas Grumstelis ir atsisėdo.

— Kodėl tu, Vincuk, žudei nekaltus vabalėlius? — paklausė karalius Žirnaitis.

— Kad. . . kad bitė man įgėlė.

— Bitė tau įgėlė, nes ji tavęs bijojo. Ji manė, kad tu nori avilį nugriauti ir biteles nuskriausti. O visi kiti vabalėliai nieko tau nepadarė. Kodėl tu juos žudei?

— Jie labai negražūs. Man jie nepatinka.

— Vabalai yra mūsų, pievos žolių ir gėlių draugai. Jie ir jūsų, didžiųjų žmonių draugai, — kalbėjo toliau karalius Žirnaitis. — Bitė, kuri tau įgėlė, sunėšė per vasarą tiek medaus, kad ir tau jo užteko. O tu juk mėgsti medų, ar ne?

— Mėgstu. Labai saldus, — atsakė Vincukas.

— Tai bičių dovana tau, o tu norėjai jas visas išnaukinti. Bitės išnešioja gėlių dulkeles, žiogai gražiai čirena pievoje, kad būtų linksmiau, o peteliškės — tai skraidančios gėlės. Jos puošia vasaros gamtą. Matai, kaip negerai padarei, kad sugalvojai vabalėlius žudyti. Todėl būsi nubaustas. Tave dar labiau sumažinsiu. Būsi dešimt kartų mažesnis už bitę.

— Aš nenoriu būti mažas. Aš noriu būti didelis! — šaukė išsigandęs Vincukas.

— Neilgai tu būsi toks mažas. Tik dvi valandas. O per tas dvi valandas pasisaugok, kad skruzdėlė, pro šalį bėgdama, tavęs nenumintų, kad karkvabalis nenugultų ar uodas nenudurtų. Jie tau bus labai dideli.

— Po dviejų valandų, — tęsė toliau teisėjas karalius Žirnaitis, — tu pradėsi didėti, kol pasidarysi toks didelis, koks pirma buvai. Tik žiūrėk, daugiau vabalų nežudyk. Jei vėl tave pagausiu, tai visam laikui paversiu mažiuku.

Karalius Žirnaitis palietė jo petį lazdele, ir Vincukas ėmė mažėti. Aplink esantys žmogiukai pasidarė dideli, kaip milžinai.

— Dabar, Vincuk, bėk iš čia į pievą. Ieškok kelio į namus. Kol surasi, prabėgs tos dvi valandos. Saugokis milžinų vabalų. Teismas baigtas.

Išėjo ir visi žmogiukai, ir jį saugojusieji kareiviai Šakninis ir Puplaiškis, ir kapitonas Žieduolis ir kaltintojas Grumstelis. Liko tik vienas Vincukas ant suolo, kaip koks mažytis trupinėlis. Vargais negalais nušliaužė suolo koja žemyn ir ėmė bėgti tekinas per salę. Pagaliau išbėgo iš žmogučių miesto ir pasileido per pievą, lyg didžiulį mišką.

O kiek buvo nuotykių, kiek pavojų tame žolių miške! Į devynias knygas nesurašytum. Kai pasiekė savo namus, vos pažino juos. Jie buvo tokie dideli, aukšti, kad net debesis siekė. Durų negalėjo Vincukas nei pasiekti, nei atidaryti. Užtat lengvai įėjo vidun pro durų apačią.

Tėvelis, mama ir broliukas su sesute jau sėdėjo prie stalo ir ruošėsi pietauti. Tik Vincuko kėdė buvo tuščia. Niekas jo įėjusio nepastebėjo, niekas jo nematė.

— Kažin, kur tas Vincukas, kad jo vis dar nėra? — susirūpino tėvelis.

— Tikriausiai laksto kur nors po pievą. Šaukiau jį, šaukiau, bet jis neatsiliepė, — tarė mama.

— Aš čia, aš čia! Mama, tėti, aš čia! — rėkė Vincukas, kiek galėjo, bet niekas jo negirdėjo.

Priėjo jis nusiminęs prie savo tuščios kėdės, kuri jam buvo labai aukšta, ir nežinojo, kas daryti. Bet tuo metu praėjo dvi valandos nuo teismo, ir jo bausmės laikas pasibaigė. Vincukas pradėjo didėti, didėti, kol pasidarė toks, koks visada buvo.

— Kaip tu čia taip staiga atsiradai? — paklausė nustebęs tėvelis.

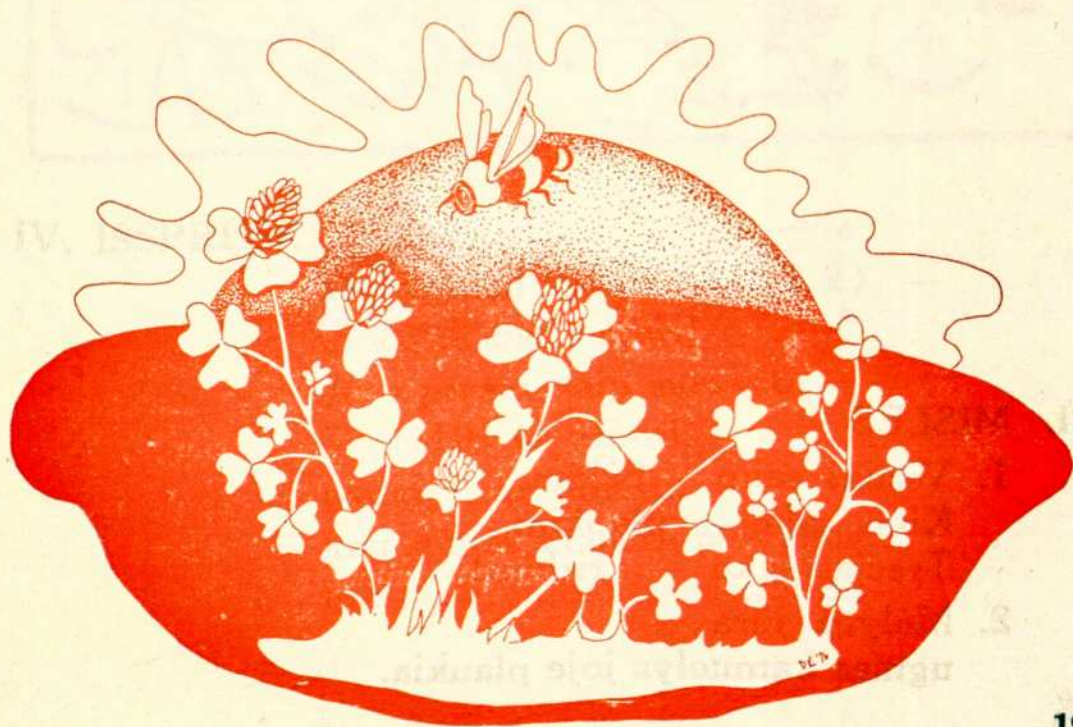
— Aš žinau, — atsiliepė jo sesutė Austytė. — Jis buvo pasislėpęs po stalu.

— O! ir ne! — ginčyjo Vincukas.

— Tai kur tu buvai? — klausė mama. — Aš tavęs prisiskaukti negalėjau.

— Pievoje, — atsakė Vincukas ir ėmė srėbti sriubą, nes buvo jau išalkęs.

— Kitą kartą atsiliepk, kai šaukiu, ir greičiau ateik, — pyktelėjo mama. Vincukas atsiprašė. Ir nuo tos dienos jis tikrai stengėsi būti geras. Nemušė vabalų ir tik iš tolo stebėjo kaip bitės dirba pievos žieduose.

PROTO MANKSTA

I. NUVESK!

Petriukas taip džiaugiasi, jog greit bus atostogos, kad jis šuoliais šokinėja į mokyklą. Ar gali jį nuvesti iki mokyklos nelyginiu šuolių skaičiumi? Kiekvienas taškas reiškia vieną šuolį.

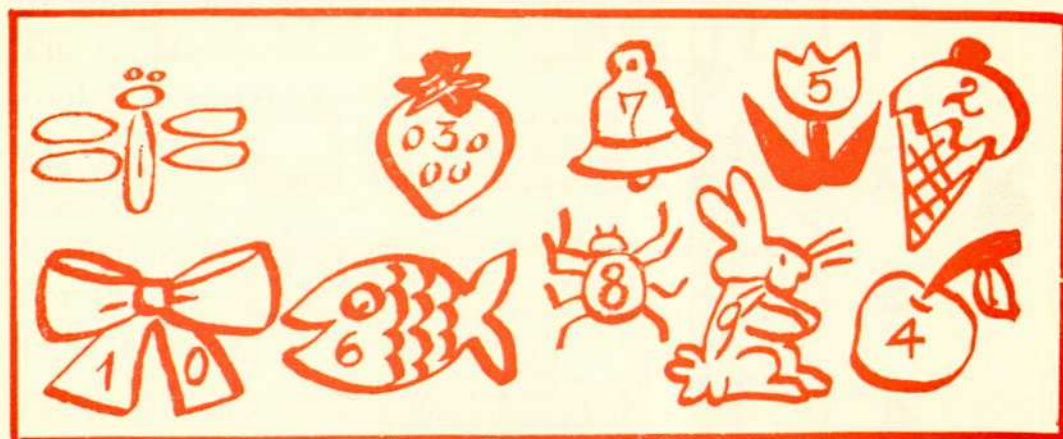
II. MĖSLĖS

1. Vienas sako — bėkim,
Kitas sako — plaukim,
Trečias sako — kriskim!
2. Mėlyna jūra —
ugnies kamuolys joje plaukia.

3. Ir plonas, ir ilgas,
Kai atsisėda žolėje, nematyti.
4. Be sparnų skraido,
be kojų braido.

III. KOKIA TAVO ATMINTIS?

Popieriaus lape surašyk skaičius nuo 1 iki 10. Viena minutę gerai išžiūrėk į šiuos sunumeruotus daiktus. Uždenk paveikslą ir bandyk surašyti ar nupiešti daiktą, kuris tinka su kiekvienu skaičiumi. Kiek jų atsiminei?

IV. IŠSPRĘSK!

Dvejetukai keturi (2, 2, 2, 2), —
aišku tu tiek neturi!
Juos prašau taip surašyti,
ir pridėti ar atimti,
padalyti ar nuimti,
kad sumos skaičius nelyginis
būt metų numeris paskutinis.

V. PADAUGINK!

Iš šio žodžio raidžių sudaryki daug naujų.

STOVYKLAUJAM

Galima sudaryti bent 20 naujų žodžių!

VI. ŽASŲ KALBA

Žasys kalba: GA-GA-GA.

Kviečia tave į pagalbą.

Langeliuose įrašyk žodžius, kurių reikšmė duota.

Kiekvienas turi skiemenį GA.

Pro šį daiktėlį visi žiūri.

1. GA

Čia tai miškas, žemė, oras.

2. GA

Šis dalykas mus pamoko.

3. GA

Šis - drabužiui reikalingas.

4. GA

Šis - niekam nenaudingas.

5. GA

Šis nurodo - jau gana!

6. GA

GEGUŽĖS GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

I. 1. žemuogė, 2. žibutės, 3. žemynas, 4. ženklas, 5. židinys, 6. žvairas, 7. žvakidė.

IV. $19+6+25=25$; 3 mygtukai, 3 nykštukai.

V. mama, mamytė, mamutė, motinėlė, motutė, močiutė.

VI. 1. žirklys, 2. bitė, 3. kamuolys.

LIETUVA

*Marija Domanskytė, 5 m.
Lemonto Maironio lit. mokyklos
darželio mokinė*

Lietuva yra mūsų,
Lietuva yra mūsų.
Ji mums patinka,
Tik nepatinka,
Kad ji nėra laisva.

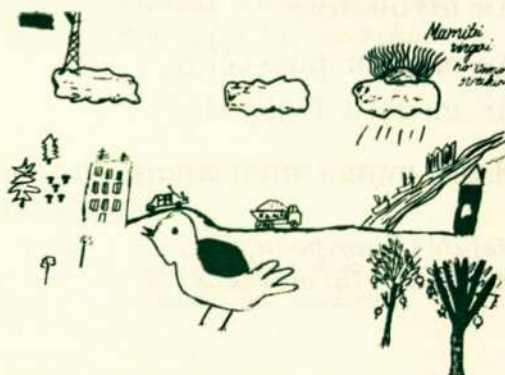
Lietuva yra graži,
Lietuva yra graži
Ir turi gražią vėliavą,
Bet tik neseniai
leido ją iškelti.

PAVASARIS KAUNE

Lietuva — kur mano giminės gyvena,
Lietuva — kur mano giminės gyvena.
Jie gyvena Vilniuje —
Jie negyvena Čikagoje.

*piešiniai Tomo, 7 m.
Lietuva*

VASARA KAUNE

PASAKA APIE MEŠKIUKĄ JUSTUKĄ

*Šią pasaką sukūrė Lemonto mokyklos darželio mokiniai,
užrašė ją mokytoja Birutė Dailidienė.*

Seniai, labai seniai buvo meškiukas Justukas. Jis turėjo storas rankytes ir ilgas kojytes. Jo akytės rudos, o nosytė juoda. Jo pilvukas — storas, ausytės juodos ir stačios.

Justukas išalko ir pradėjo ieškoti, ko nors valgyti. Ėjo, ėjo meškiukas Justukas takeliu palei ežerėlio krantą ir sutiko meškienę Gintarę. Susitikę jie abu kalbasi. Justukas sako:

— Aš alkanas, ar ir tu alkana?

— Taip, — pasakė Gintarė.

Jie abu pasižiūrėjo į medį. Jame tupėjo didelis erelis. Jo vardas — Nuogutis, nes jis buvo plika galva. Erelis lesė žuvytę. Meškienė tarė meškiukui:

— Eikim ir mes pasigauti žuvytę.

Meškienė Gintarė įmerkė uodegą į ežerą ir kapt, pagavo žuvytę. Ne žuvytę, bet didelę didelę žuvis. Ištempė į krantą, pasidėjo ant akmenų ir skaniai papietavo.

MAMA IR AŠ

Aš myliu mamą.

Aš myliu tėtį.

Aš mėgstu pusryčius.

Aš mėgstu mokyklą.

Mano mama myli mane.

*Stefutė Greenspoon, 6 m.
Montrealio lit. mokykla*

*Susie Baltuonis, 7 m.
Montrealio lit. mokykla*

Mano mama man gera. Ji man paruošia pietus ir kartais vakarienę. Kai mano broliukas eina gulti, dažniausiai ji jam paskaito pasaką. Kartais mes kartu einame į kiną. Mano mama yra mokytoja. Jos gimtadienis būna dvi dienas po mano. Ji man nupirko paukščiuką gimtadieniui.

*Andrius Vasiliauskas, 10 m.
Montrelis lit. mokykla*

Mano mama žaidžia su manim. Ji man padeda skaityti.

*Jūra Landry, 7 m.
Montrelis lit. mokykla*

Mano mama yra mano draugė.

*Alytė Ignatavičiūtė, 6 m.
Toronto lit. mokykla*

Mama man verda ir valo namus. Ji manim rūpinasi ir mane myli. Ji man daug daiktų nuperka. Ji man labai gera: padaro man pietus, kai būnu mokykloj ir superka maistą. Mama man pasako, ką turiu daryti, nes ji žino, kas gera ir jau yra buvusi vaikas. Ji man nupirko dvi žuvytes, nes pirmutinė pastipo. Ką aš daryčiau be jų?

*Antanas Rutkauskas, 10. m.
Montrelis lit. mokykla*

Aš mėgstu kalbėti su savo mama lietuviškai.

*Corey Theiss, 8 m.
Toronto lit. mokykla*

IVAIRŪS NURODYMAI

Surašė Dariaus ir Girėno lit. mokyklos mokiniai.

I. KAIP SUSIDRAUGAUTI SU SVETIMU ŠUNIMI

1. Pasakyk jam labas ir paduok ranką.
2. Jei jis tave pauostė, paglostyk jam galvą.
3. Jis jau tave pažįsta, bet būk atsargus...

Ingrida Martinkutė

1. Duok šuniui šuns sausainį.
2. Paglostyk jo kailį.
3. Pasikalbėk su juo.

Vyga Kaufmanaitė

1. Pasisveikink, kad šuo žinotų, jog esi draugiškas.
2. Paduok jam ranką. Jei jis įkas, niekada nebūsi jo draugas; jei neįkas, būsite draugai.
3. Paglostyk.

Dana Rugieniūtė

II. KAIP IŠIMTI VABALĄ IŠ AUSIES

1. Būk visai rami ir nejudėk.
2. Pasiimk du dantų krapštukus ir pagauk vabalą už kojos.
3. Trauk vabalą labai smarkiai ir išimsi.

Vida Kazlauskaitė

1. Įdėk pirštą į ausį.
2. Bandyk pagauti vabalą.
3. Jei vabalas per giliai įlindęs arba mano, kad tavo ausis yra jo namai, važiuok į ligoninę operacijai.

Laura Lapšytė

III. KAIP IŠ DRAUGO GAUTI PINIGŲ

1. Pasirodyk nusiminęs ir vargšas.
2. Pasiteisink, kad neturi pinigų. Pasiteisinimas turi įrodyti, kad esi tikroje bėdoje ar pavojuje.
3. Paprašyk.
4. Jeigu neduos, pasiskaityk kitas instrukcijas.

Leonardas Mitalas

1. Būk draugiškas ir linksmas su savo draugu.
2. Pažaisk ir pasilinksminink su juo.
3. Vaidink, kad esi labai alkanas, bet pamiršai pinigus namuose.
4. Gražiai paprašyk.
5. Jei neduos, gali bandyti jį primušti.

Saulius Juškaitis

1. Paprašyk.
2. Sakyk prašau!
3. Jei nesutiks, žadėk greit grąžinti.
4. Jei dar vis nesutiks, eik prašyti kito draugo.

Tomas Zubinas

Saulius Steponavičius

LIETUVOS TILTO ATSIMINIMAI

Pagal Vinco Kudirkos apysaką, šį vaizdelį sukūrė

Dainora Kupčinskaitė

Vaidina:	tiltas	viršininkas I
	darbininkai 3	viršininkas II
	inžinierius I	arkliai 2
	inžinierius II	šunelis

TILTAS: Pagimdė mane Lietuvos miškas. Išvedė į pasaulį lietuvių rankos. Nuo Lietuvos žirgų kanopų pirmą kartą su-
dundėjau.

Kartą per mane smarkiai važiavo du vežimai. Pora vyrų išsigando, bandė pasitraukti ir įkrito į upę. Nuo to laiko abiejuose galuose stovi lentos su lietuvišku įrašu: ŽINGINE. Sykį čia vaikštinėjo rusas, apskrities viršininkas su inžinierium.

VIRŠININKAS: Žinai ką, ponas inžinieriau, ar negalima būtų pataisyti šį tiltą?

INŽINIERIUS I: Susimildamas, pone viršininke! Juk tiltas visai sveikas, tvirtas. Jo nereikia taisyti!

VIRŠININKAS I: Na, už patarimą gydytojai paima kad ir iš sveiko, jei tik nori gydytis.

INŽINIERIUS I: Aha! Dabar suprantu... Na, gerai...

TILTAS: Privežė medžių, pradėjo pjaustyti.

DARBININKAS I: Ei, Jonai, paduok man oblių!

DARBININKAS II: Gerai, bet pirma duok man plaktuką.

DARBININKAS III: Baikit loti, reikia joti!

Greitai dirbkit, — ateina inžinierius!

INŽINIERIUS I: Kaip jums čia sekasi dirbti?

VISI: O, puikiai, labai gerai, ponas inžinieriau.

TILTAS: Pasižiūrėjau sykį į Šešupę — net išsigandau, pamatęs savo atvaizdą: toks nusiminęs, toks nesmagus atrodžiau.

Atėjo vieną dieną naujas viršininkas. Senasis išėjo kitur pinigų vogti. Šis naujasis viršininkas sugalvojo mane surusinti.

VIRŠININKAS II: Reikia šį tiltą surusinti. Viešoje vietoje turi būti vartojama rusų kalba!

(Ateina inžinierius, apsuka užrašus. Dabar abu užrašai nurodo: ŠAGOM.)

Taip, būtinai reikia šį tiltą perdirbti. Surusinti.

INŽINIERIUS II: Žinoma, žinoma, ponas viršininke!

TILTAS: Bet lietuvių arkliai baidėsi tų rusiškų užrašų. Keli vežimai nuo manęs nukrito į upę. Na, galų gale turėjo tuos rusiškus užrašus pašalinti.

INŽINIERIUS II: Ei jūs, darbininkai, visi ateikit čia!

(Darbininkai ateina, susėda aplinkui.)

VIRŠININKAS II: Vyručiai, šį tiltą reikia surusinti. Kad nereikėtų pirkti naujos medžiagos, įsakau jums naktimis tiltą taisyti ir nuobliuoti senas dalis. Iš vakaro senos — iš ryto — naujos!

DARBININKAI: Tai sumanus esi, ponas viršininke!

TILTAS: Tokiu būdu atgal atgriebiau daug lentų, nors ir susilpnintų, bet vis dėlto savo ir tvirtesnių už naujuosius priedus. Davė štai iš vienos pusės naujus ramsčius. Tai man ramsčiai! Kreivi, ploni! Ar tai tokiems tiltą laikyti? Važiuoja tuščiomis, o aš siūbuoju. Eina pėsčias — aš siūbuoju. Šunelis prabėga — aš irgi siūbuoju...

Bet kol tilte bus nors viena senoji mano dalelė, išsilaikysiu. O visų dalių, bičiuliai, permainingai nesusipėsime. Juk ir jūs patys neamžini, nusmuksite savo darbo tiltais bevažiuodami.

VANDENYNŲ PASLAPTYS

O. M.

Vasaros metu smagu nuvažiuoti į pajūrį. Ar tu gyveni prie vandenyno? Vandenynas daug didesnis negu ežeras ar jūra. Tai pats didžiausias vandens plotas.

MUSŲ VANDENYNAI

Mūsų planetos paviršiaus 70% yra vanduo. Vandenynai atsirado prieš milijonus metų. Didžiausias mūsų vandenynas yra Ramusis (arba Pacifiko), paskui Atlantas ir tada Indijos.

VANDENYNŲ DUGNAS

Jau nuo seniausių laikų žmonės domino jūros paslaptys. Prancūzas Jules Verne (1828-1905) labai įdomiai aprašė savo vaizduotėje sukurtą gyvenimą po vandeniu

ir ilgą kelionę jūros dugnu. Ši knyga paskatino ir kitus rimtai susidomėti jūrų gelmėmis.

Pirmasis žmogus, kuris susidomėjo ištirti vandenyno dugną buvo mokslininkas William Beebe. Jam buvo pagamintas specialus povandeninis laivas. 1934 metais jis nusileido į vandenyno gilumą.

Ką jis ten matė? Žuvų, augalų, įvairių jūros gyvių. Jis pastebėjo, kad vandenyno dugnas nelygus. Vėliau kiti mokslininkai vandenyno dugne atrado kalnus, ugnikalnius ir gilius plyšius.

VANDENYNAI JUDA

Jei ilgiau pabūni prie vandenyno, pastebi, kad vanduo kyla ir krinta. Tai įvyksta du kartus per dieną.

Vandens pakilimas (high tide) ir atslūgimas (low tide) įvyksta mėnulio įtakoje. Mėnulio trauka traukia vandenį į save tada, kai mėnulis žiūri į mūsų žemę.

Kanadoje, New Brunswick provincijoje Fundy įlankoje būna labai dideli Atlanto vandenyno pakilimai ir atoslūgiai. Šioje vietoje vanduo pakyla iki 50 pėdų! Šv. Jono upė įteka į Fundy įlanką. Kai Atlantas atslūgsta, upės vanduo nusileidžia 5 pėdas žemiau negu vandenyno vanduo. Kai vandenynas pakyla, vanduo vėl subėga į upę. Upės vanduo tada iškyla 17 pėdų. Šv. Jono upė turi krioklį, kuris tuo metu pradeda tekėti atbulai!

POVANDENINIS MIESTAS

Mes lietuviai pasakojame apie gintaro pilį Baltijos jūros dugne. Graikų filosofas Platonas, gyvenęs prieš 2,200 metų, pasakojo apie povandeninį miestą vardu Atlantis. Tai buvo nuskendusi sala su gražiu ir turtingu senovės miestu. Mieste buvo nepaprasti valdovo rūmai.

Daug kas bandė atrasti šį nuostabų miestą, bet dar niekam nepasisekė. Mokslininkai mano, kad gal kada senovėje sprogo ugniakalnis ir su juo nuskendo miestas, buvęs saloje. Pasakojimas liko, bet miesto niekas nerado.

BERMŪDOS TRIKAMPIS

Vadinamas Bermūdų trikampis yra tarp Bermūdų, Floridos ir Puerto Rico. Sakoma, kad šiame Atlanto trikampyje yra nuskendę šimtai laivų, nukritę lėktuvai ir žuvę daug žmonių. Pirmasis, kuris šiame trikampyje matė keistus dalykus (ugnies stulpą) buvo Kristupas Kolumbas. Tuo met jo laivo kampas pradėjo suktis priešinga kryptimi.

1945 metais 5 kariniai lėktuvai (bombonešiai) dingo Bermūdų trikampyje. Jie išskrido iš Fort Lauderdale aerodromo Floridoje, bet negrižo. Tai buvo vadinamas 19-tas skrydis (Flight 19). Kitas lėktuvas su 13 vyrų buvo išsiųstas dingusių ieškoti. Kai šis lėktuvas, kuris buvo labai didelis, priartėjo prie tos vietos kur buvo išgirstas paskutinis anų signalas, ir jis dingo!

Šis keistas įvykis niekad nebuvo pilnai išaiškintas. Sunku pasakyti, kodėl ši nelaimė įvyko.